

ЗМЕСТ

Прадмова 9

ЧАСТКА I.

«А хто там ідзе?..» Пачатак беларускага пазітывізму	16
Праявы беларускага патрыятызму ў краёўцаў у першай палове XIX ст.	17
«Крывіцкі Вязок» і лёс яго стваральнікаў	19
Даніла Баравік і «гоманаўцы»	19
Пачатак грамадскай і навуковай чыннасці Мітрафана Доўнар-Запольскага	24
Беларуская праца студэнтаў-краёўцаў у канцы 80-х — пачатку 90-х гадоў XIX ст.	24
Ядвігін Ш. і беларускі сацыялістычны гурток у Маскве	25
Першыя беларускія вучнёўскія гурткі ў Беларусі на мяжы XIX і XX стст.	26
Мінскі маладзёвы асяродак паступовых «западнаруссав»	27
«Круг беларускай народнай прасветы» ў Санкт-Пецяярбургу і яго роля ў стварэнні Беларускай Сацыялістычнай Грамады	30
Беларускі маладзёвы рух у настаўніцкіх семінарыях падчас рэвалюцыі 1905—1907 гг. Стварэнне Беларускага настаўніцкага саюза	37
Беларускі маладзёвы рух ва ўмовах сталыпінскай палітычнай рэакцыі	40
Чыннасць беларускіх вучнёўскіх гурткоў у Беларусі напярэдадні Першай сусветнай вайны	42
Іван Краскоўскі — пачынальнік беларускага футболу	48
Беларускі сацыялістычны гурток у Капылі	50
«Беларускі навукова-літаратурны гурток студэнтаў Пецяярбурскага ўніверсітэта»	50
Беларускія студэнцкія гурткі ў Нова-Александрыі (Пулавах) і Маскве	54
Беларускія студэнты ў Варшаве	55
Чыннасць беларускай студэнцкай арганізацыі ў Юр’еве (Тарту)	63
Беларускі маладзёвы рух ва Украіне і ў Крыме	64
Адраджэнскі рух сярод каталіцкіх клерыкаў у Вільні	67
Беларускі гурток у каталіцкай мітрапалітарнай акадэміі ў Пецяярбургу	69

ЧАСТКА I I.

«Мы выйдзем шчыльнымі радамі...» Беларускі маладзёвы рух ва ўмовах глабальнага ваеннага канфлікту 1914—1921 гг.	71
У першыя гады «Вялікай вайны» (1914—1915)	73
Ажыўленне чыннасці беларускіх маладзёвых арганізацый і суполак у 1916—1917 гг.	88
У зоне нямецкай акупацыі Обер Ост	90
Разгортванне беларускага маладзёвага руху пасля Лютаўскай рэвалюцыі	93
Беларускі нацыянальны камісарыят у Маскве і лёс беларускіх маладзёвых суполак на абшарах Расіі ў 1918 г.	102
Ва ўмовах «новай» нямецкай акупацыі і савецкай рэчаіснасці (1918 г. — першая палова 1919 г.)	109
Падчас польска-савецкай вайны 1919—1921 гг.	113
Грамада беларускай моладзі ў Горадні	132
Слуцкі маладзёвы гарт за незалежнасць Беларусі	144

ЧАСТКА I I I.

«Усходні фронт» змагання за вольную Беларусь: Чыннасць беларускіх маладзёвых арганізацый ва ўмовах бальшавіцкага рэжыму ў 20—30-я гады XX ст.	154
Беларускі маладзёвы рух на Міншчыне	162
«Лістападаўская справа» 1925 г.	179
Беларускае культурнае жыццё ў Мінскім белпедтэхнікуме і Белдзяржуніверсітэце	193
Беларускі маладзёвы рух на ўсходнебеларускіх землях у 1919—1929 гг.	205
Беларускія нацдэмаўскія студэнцкія зямляцтвы ў Савецкай Расіі ды іншых савецкіх рэспубліках	218
Чыннасць «пралетарскіх» студэнцкіх зямляцтваў	222
Расправа з актывістамі беларускага маладзёвага руху ў 1930-я гады	227

ЧАСТКА I V.

Пад знакам Пагоні: Грамадска-палітычная і культурна-асветная чыннасць беларускіх маладзёвых арганізацый у Заходняй Беларусі і Усходняй Латгаліі	239
Ва ўмовах польскага панавання: паміж камуністамі і хадэкамі	241
Чыннасць вучнёўскіх гурткоў у заходнебеларускіх гімназіях	258
Вучнёўскія арганізацыі ў Віленскай беларускай гімназіі	259

Школьнае жыццё ў сценах Наваградскай, Радашковіцкай і Нясвіжска-Клецкай беларускіх гімназій	278
Кароткі агляд гісторыі Беларускага студэнцкага саюза і іншых арганізацый беларусаў-студэнтаў Віленскага ўніверсітэта Стэфана Баторыя ў 1920—1939 гг.	301
Таварыства прыяцеляў беларусаведы	336
Спробы расколу БСС і дзейнасць раўналежных арганізацый студэнтаў-беларусаў у Вільні	339
Наканадні Другой сусветнай вайны	355
Дзейнасць беларускіх вучнёўскіх гурткоў ва Усходняй Латгаліі	358

ЧАСТКА V.

За кардонам... Беларускі студэнцкі рух у эміграцыі	366
«Беларускае студэнцкае кола» ў Кракаве і чыннасць іншых беларускіх арганізацый у аўстрыйскай і нямецкай Польшчы	368
Беларускі і чэшскі нацыянальныя рухі ў пачатку XX ст.: першыя кантакты і праявы салідарнасці	369
«Ruská pomosná akce» ўрада ЧСР і яе значэнне для беларускай эміграцыі	374
Агульная характарыстыка беларускай эміграцыі ў Чэхаславаччыне ў 1920-я гады	375
Беларускія студэнты ў Чэхаславаччыне: палітычны і сацыяльны партрэт	377
Студэнцкія суполкі, гурткі і палітычныя плыні беларускай эміграцыі ў ЧСР у 1920-я — пачатку 1930-х гг.	380
Прасавецкая групоўка ў асяродку беларускага студэнцтва ў Чэхіі і спробы далейшага расколу эміграцыі	392
Таварыства «Адзінства рускай культуры» — «заходнярускі» выклік беларускай эміграцыі	393
Спробы стварэння адзінага цэнтру беларускай эміграцыі ў ЧСР	394
Культурна-асветнае і рэлігійнае жыццё беларускай эміграцыі ў Чэхіі	398
Чыннасць беларускіх студэнцкіх хаўрусаў у Еўропе ў міжваенны час	
Стварэнне аб'яднанага каардынацыйнага цэнтру беларускага студэнцтва за кардонам	408
Заклучэнне	416
Бібліяграфічны спіс асноўных архіўных і літаратурных крыніц	418
Паказнік імёнаў	423